

Nadzór pedagogiczny
System Ewaluacji Oświaty

RAPORT Z EWALUACJI PROBLEMOWEJ

Gimnazjum w Strzyżewie
Strzyżew

Kuratorium Oświaty w Lublinie

Wstęp

Prezentowany raport jest rezultatem ewaluacji zewnętrznej przeprowadzonej w szkole przez wizytatorów do spraw ewaluacji.

Ewaluacja zewnętrzna polega na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat funkcjonowania szkoły w obszarach wyznaczonych przez wymagania państwa:

1. Szkoła lub placówka realizuje koncepcję pracy ukierunkowaną na rozwój uczniów.
2. Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.
3. Uczniowie nabywają wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej.
4. Uczniowie są aktywni.
5. Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.
6. Szkoła lub placówka wspomaga rozwój uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji.
7. Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.
8. Promowana jest wartość edukacji.
9. Rodzice są partnerami szkoły lub placówki.
10. Wykorzystywane są zasoby szkoły lub placówki oraz środowiska lokalnego na rzecz wzajemnego rozwoju.
11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych.
12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.

Ewaluacja ma także na celu ustalenie, czy szkoła spełnia badane wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6.08.2015 r. Szkoła może spełniać wymagania na poziomie podstawowym i podejmować działania z wysokiego poziomu wymagania.

Opis metodologii

Badanie zostało zrealizowane w dniach od 29 października 2015 r. do 6 listopada 2015 r. przez zespół wizytatorów ds. ewaluacji, w skład którego weszli: Artur Pawłowski, Janusz Zuń. Badaniem objęto 32 uczniów (ankieta), 52 rodziców (ankieta) i 12 nauczycieli (ankieta i wywiad grupowy). Przeprowadzono wywiad indywidualny z dyrektorem gimnazjum, grupowy z pracownikami niepedagogicznymi, a także obserwacje lekcji. Na podstawie zebranych danych został sporządzony raport, który obejmuje podstawowe obszary działania gimnazjum.

Wyjaśnienie skrótów dla narzędzi:

OZ - Akusz obserwacji zajęć

AD - Kwestionariusz ankiety dla dyrektora/dyrektorki szkoły

AN - Kwestionariusz ankiety dla nauczycieli

AR - Kwestionariusz ankiety dla rodziców

AMD - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Mój dzień"

AMS - Kwestionariusz ankiety dla uczniów "Moja szkoła"

APW - Kwestionariusz ankiety poewaluacyjnej dla wizytatora

WN - Scenariusz wywiadu grupowego z nauczycielami

WD - Scenariusz wywiadu z dyrektorem/dyrektorką szkoły

WNPO - Scenariusz wywiadu z nauczycielem po obserwacji

WPN - Scenariusz wywiadu z pracownikami niepedagogicznymi

WUPO - Scenariusz wywiadu z uczniami po obserwacji

WNO - Scenariusz wywiadu z zespołem nauczycieli uczących w jednym oddziale

Obraz placówki

Prezentowany raport dotyczy problemowej ewaluacji zewnętrznej w zakresie wymagania "Procesy edukacyjne organizowane są w sposób sprzyjający uczniu się", przeprowadzonej w dniach 29 października – 6 listopada 2015 r. w Gimnazjum w Strzyżewie, wchodzącym w skład Zespołu Szkół w Strzyżewie. Przytoczone w opracowaniu dane, jak również sformułowane tezy wynikają z badań pochodzących z różnych źródeł z wykorzystaniem zróżnicowanych narzędzi badawczych.

Zespół Szkół w Strzyżewie jako instytucja oświatowo-wychowawcza prowadzona przez Gminę Łuków odnotowuje w ostatnich kilkudziesięciu latach systematyczny rozwój przejawiający się w poprawie warunków nauczania, podnoszeniu standardów lokalowych. Możliwe jest to dzięki ogromnemu zaangażowaniu społeczności lokalnej Strzyżewa i okolicznych miejscowości, zaangażowaniu dyrektora i nauczycieli oraz wsparciu ze strony władz samorządowych.

Jak czytamy na szkolnej stronie internetowej, po II wojnie światowej szkoła została umieszczona w budynku dworskim. Trudne warunki nauki panujące w małym dworku zmobilizowały środowisko lokalne do podjęcia wyzwań związanych z budową nowej szkoły, uwieńczonych sukcesem na początku lat 70-tych ubiegłego wieku. Z początkiem nowego tysiąclecia (rok szkolny 2003/2004) obiekty szkolne zostały rozbudowane i gruntownie zmodernizowane. Obecnie szkoła dysponuje kilkunastoma salami lekcyjnymi, pracownią komputerową, salą gimnastyczną i do gimnastyki korekcyjnej, biblioteką, czytelnią, stołówką i świetlicą. Wyposażona jest w nowoczesny sprzęt i bogaty zestaw pomocy dydaktycznych.

W gimnazjum działają liczne koła zainteresowań rozwijające wiedzę i uzdolnienia uczniów w różnych dyscyplinach przedmiotowych, artystycznych i sportowych. W odpowiedzi na zainteresowania uczniów realizowane są różne działania ponadstandardowe. Coroczne "Wakacje z native speakerem" połączone z kursem tańca dają możliwość doskonalenia umiejętności komunikowania się w języku angielskim, spotkania interesujących ludzi, spędzenia wolnego czasu w ciekawy sposób. Zajęcia motywują do nauki języka, przełamują bariery językowe i kulturowe, integrują i wpływają na kreatywność uczniów, zwiększenie pewności siebie, podniesienie samooceny.

Społeczność szkolna organizuje liczne konkursy oraz działania interdyscyplinarne o charakterze naukowym, artystycznym, ekologicznym, np.: Dzień brytyjski, konkurs plastyczny o tematyce ekologicznej, warsztaty artystyczne we współpracy ze Stowarzyszeniem Twórców Ludowych z nawiązaniem do historii regionu. Uczestniczy w Gminnym Festiwalu 11 Listopada, projekcie "Trenuj zdrowo owocowo", zaprasza na spotkania z uczniami ciekawych ludzi, organizuje wycieczki edukacyjne. Młodzież często angażuje się w pomoc potrzebującym poprzez udział w akcjach charytatywnych.

Informacja o placówce

Nazwa placówki	Gimnazjum w Strzyżewie
Patron	
Typ placówki	Gimnazjum
Miejscowość	Strzyżew
Ulica	
Numer	128
Kod pocztowy	21-400
Urząd pocztowy	Łuków
Telefon	0257963054
Fax	
Www	www.strzyzew.gminalukow.pl
Regon	03029453800014
Publiczność	publiczna
Kategoria uczniów	Dzieci lub młodzież
Charakter	brak specyfiki
Uczniowie, wychow., słuchacze	94
Oddziały	6
Nauczyciele pełnozatrudnieni	0.00
Nauczyciele niepełnozatr. (stos.pracy)	0.00
Nauczyciele niepełnozatr. (w etatach)	0.00
Średnia liczba uczących się w oddziale	15.67
Liczba uczniów przypadających na jednego pełnozatrudnionego nauczyciela	
Województwo	LUBELSKIE
Powiat	łukowski
Gmina	Łuków
Typ gminy	gmina wiejska

Obszary badawcze umożliwiające opisanie działań szkoły w zakresie wymagań

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się	✓
Poziom podstawowy:	
Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału.	✓
Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania.	✓
Informowanie ucznia o jego postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować indywidualny rozwój.	✓
Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach, tworząc atmosferę sprzyjającą uczeniu się.	✓
Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się.	✓
Poziom wysoki:	
Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie.	
Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się.	
Uczniowie uczą się od siebie nawzajem	
W szkole lub placówce stosuje się nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów.	
Uczniowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój.	

Wnioski

- Planowanie i organizowanie przez uczących procesów edukacyjnych oraz budowanie właściwej atmosfery sprzyja nabywaniu przez uczniów umiejętności uczenia się.
- Uczniowie są w wysokim stopniu motywowani przez nauczycieli do aktywnego uczenia się, wspierani w trudnych sytuacjach oraz często uzyskują przydatną informację zwrotną o postępach w nauce, co korzystnie wpływa na poziom satysfakcji uczniów i rodziców.
- Nauczyciele systematycznie realizują działania interdyscyplinarne, co pozwala uczniom dostrzegać związki między różnymi dziedzinami wiedzy i lepiej rozumieć zachodzące w świecie procesy.
- Organizacja procesu dydaktycznego w gimnazjum nie w pełni umożliwia uczniom nabywanie umiejętności uczenia się od siebie nawzajem.

Wyniki ewaluacji

Wymaganie:

Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji dla wymagania:

Planowanie i organizowanie procesów edukacyjnych w gimnazjum przebiega w sprzyjającej atmosferze i pomaga w rozwijaniu przez uczniów ważnych kompetencji oraz umiejętności przydatnych na dalszych etapach kształcenia. Dużą rolę w procesie nauczania odgrywa powszechne uświadamianie uczniom celów edukacyjnych, wspieranie ich w trudnych sytuacjach, ocenianie według powszechnie akceptowanych zasad i przekazywanie rzetelnej informacji zwrotnej o postępach w nauce. Podczas niektórych zajęć z powodzeniem wprowadzane są elementy oceniania kształtującego, które m. in. uświadamiają uczniom kryteria sukcesu. Dzięki temu uczniowie nie boją się zadawania pytań, ani popełniania błędów oraz chętnie uczęszczają do szkoły. Nauczyciele częściowo stwarzają uczniom możliwość uczenia się od siebie nawzajem, umożliwiają wykorzystanie różnych dziedzin wiedzy, a także umiejętnie motywują uczniów do aktywności poznawczej. Większość nauczycieli umożliwia uczniom wpływanie na sposób organizacji i realizacji procesu uczenia się. Wdrażane w gimnazjum pomysły i inicjatywy wspomagające rozwój uczniów są w niewielkim stopniu nowatorskie.

Obszar badania: Planowanie procesów edukacyjnych w szkole lub placówce służy rozwojowi uczniów, a nauczyciele stosują różne metody pracy dostosowane do potrzeb ucznia, grupy i oddziału.

W świetle opinii przekazanych przez uczniów oraz wyników badań ankietowych, **realizowane w gimnazjum procesy edukacyjne są adekwatne do potrzeb większości uczniów. Nauczyciele dość powszechnie podejmują na lekcjach działania, które są pomocne w zrozumieniu trudnych zagadnień.**

Uczący często potrafią zainteresować uczniów tematem zajęć, dzięki czemu większość młodzieży gimnazjalnej jest zmobilizowana do nauki. Ponad połowa uczniów uważa, że wszyscy nauczyciele upewniają się, czy poruszane na zajęciach zagadnienia są zrozumiałe, zaś znaczna grupa odnosi tę opinię do większości uczących (wykres 1j). Zdaniem 1/4 uczniów, wszyscy nauczyciele zrozumiałe tłumaczą im różne zagadnienia, jednakże ponad połowa ankietowanych odnosi taką opinię do większości nauczycieli (wykres 2j). Ponad połowa ankietowanych stwierdziła, że większość nauczycieli uczy w sposób zachęcający do nauki, czego nie potwierdzili pozostali uczniowie (wykres 3j). Większość nauczycieli potrafi zainteresować tematem lekcji, lecz znacząca grupa ankietowanych nie podziela tej opinii (wykres 4j).

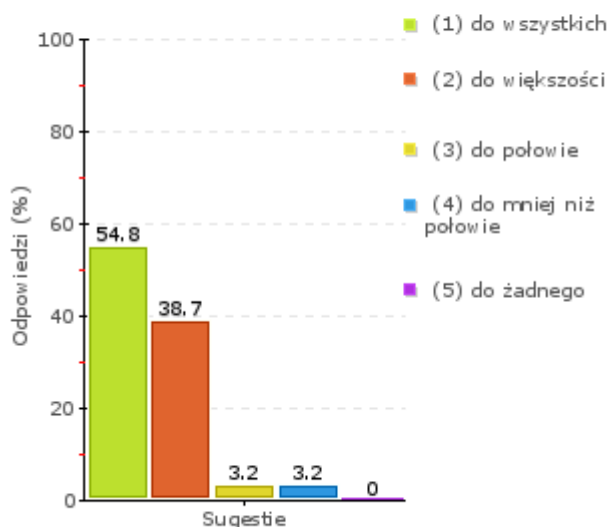
Zajęcia poddane obserwacji uczniowie określili jako podobne do innych oraz wymienili kilka elementów, które im się najbardziej podobały (tabela 1). Ponad 2/3 ankietowanych stwierdziło, że na zajęciach realizowanych w dniu badania uczyli się chętnie na większości zajęć. Jednakże pozostali respondenci nie podzielają takiej

opinii.

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania:
Nauczyciel upewnia się, czy rozumieliśmy to, o czym była mowa na lekcji
AMS

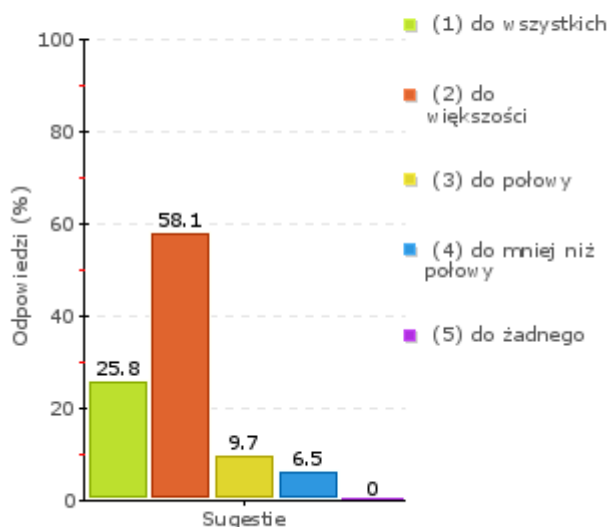
Liczebność: 31

Wykres 1j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania:
Nauczyciel zrozumiale tłumaczy zagadnienia.
AMS

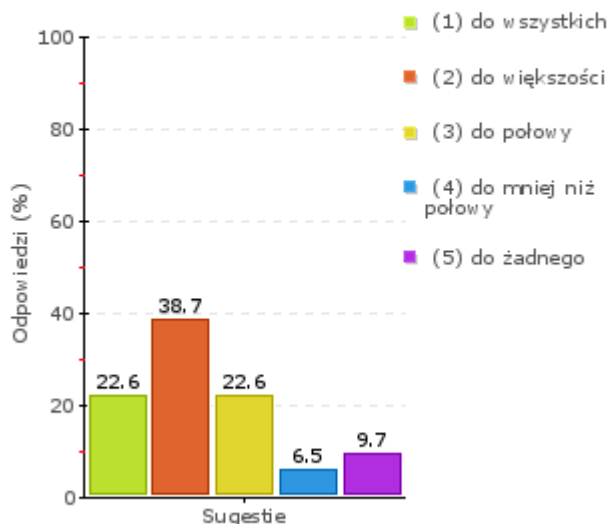
Liczebność: 31

Wykres 2j

Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania:
Nauczyciel prowadzi lekcje w taki sposób, że mam ochotę się uczyć.
AMS

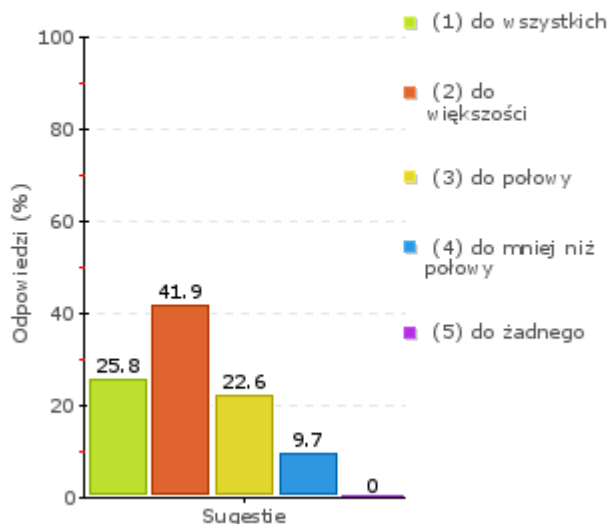
Liczebność: 31

Wykres 3j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania:
Nauczyciel potrafi zainteresować mnie tematem lekcji.
AMS

Liczebność: 31

Wykres 4j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Co podobało Wam się na lekcji, w której przed chwilą uczestniczyliście? Co się Wam nie podobało? [WUPO] (6406)

Tab.1

Numer	Treść odpowiedzi
1	bieżące treści
2	praca w grupach
3	sposoby i metody pracy
4	doświadczenia
5	przekaz informacji przez nauczyciela
6	zadania dodatkowe

Obszar badania: Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania.

Nauczyciele powszechnie uświadamiają uczniom gimnazjum cele prowadzonych zajęć, dzięki czemu większość z nich deklaruje znajomość formułowanych oczekiwań.

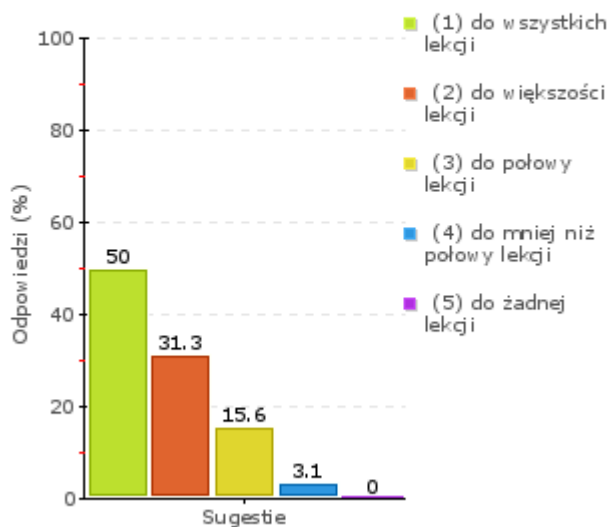
Powyższe stwierdzenie wynika z działań nauczycieli zaobserwowanych podczas zajęć, jak również odpowiedzi na pytania ankietowe samych uczniów, odnoszących się do zjawisk występujących podczas zajęć w dniu badania.

W odniesieniu do większości obserwowanych zajęć zarówno cele lekcji, jak i szczegółowe oczekiwania lub kryteria zostały przedstawione uczniom przez nauczycieli. Zdarzyło się również, że formułowali je sami uczniowie, zaś w jednym przypadku nauczyciel stworzył uczniom odpowiednie warunki do ich samodzielnego odkrycia. Na większości zajęć cele zostały wyeksponowane w widocznym miejscu (tablica, ekran). Przy ich formułowaniu nauczyciel odwoływał się do wiedzy uczniów, niekiedy ustalał je wspólnie z uczniami, co podnosiło świadomość uczenia się. W celu upewnienia się, czy uczniowie znają kryteria sukcesu nauczyciele przeważnie zadawali im pytania i zlecali konfrontowanie oczekiwań z efektami pracy. Na jednej z lekcji wykorzystano również grupową formę wzajemnego sprawdzania trudności zadań, skuteczności i efektywności działań w odniesieniu do kryteriów sukcesu.

Podczas zajęć w dniu badania uczniowie zadeklarowali, iż byli świadomi istoty poruszanych zagadnień oraz ich zasadności na większości lekcji (wykresy 1j, 2j). Nieco ponad połowa ankietowanych uczniów stwierdziła, że na wszystkich zajęciach nauczyciele przedstawiali im cele lekcji, zaś niespełna 1/3 respondentów zapewniła, że nauczyciele na wszystkich zajęciach prosili uczniów o sformułowanie celów (wykresy 3j, 4j).

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Wiem dlaczego czegoś się uczę na tej lekcji. AMD

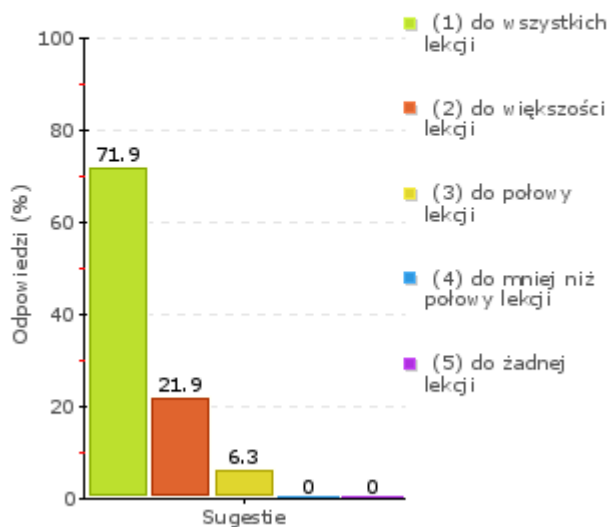
Liczebność: 32

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Wiedziałem/am, czego mam się nauczyć. AMD

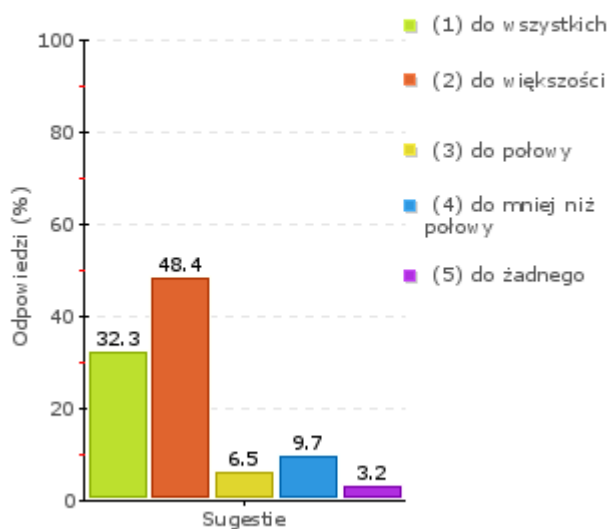
Liczebność: 32

Wykres 2j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania:
Nauczyciel prosi uczniów, by sformułowali cele lekcji AMS

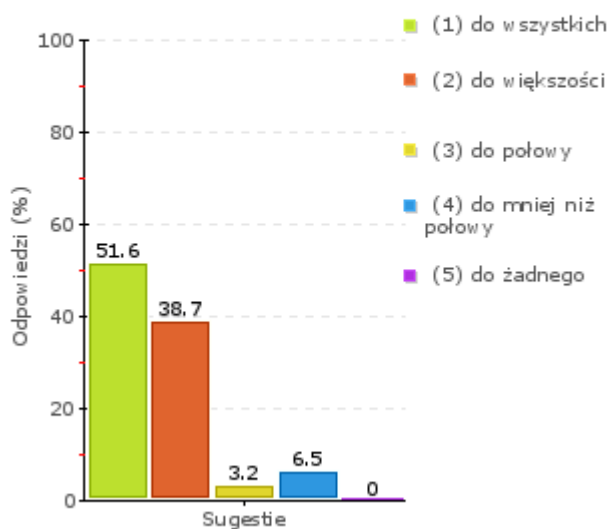
Liczebność: 31

Wykres 3j

Nauczyciel przedstawia uczniom cele lekcji AMS

Liczebność: 31

Wykres 4j

Obszar badania: Informowanie ucznia o jego postępach w nauce oraz ocenianie pomagają uczniom uczyć się i planować indywidualny rozwój.

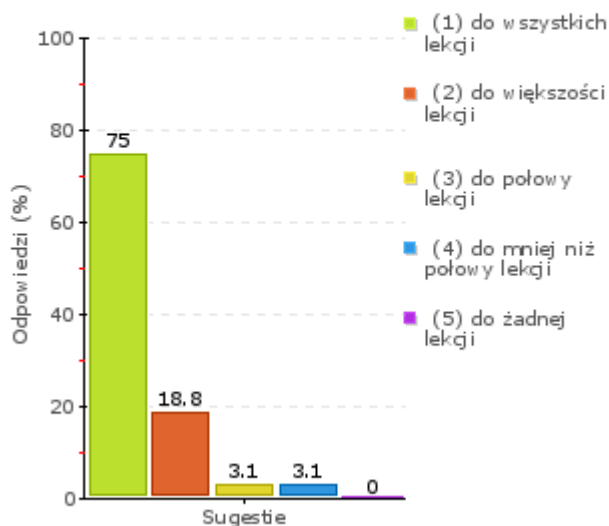
Postępy w nauce uczniów gimnazjum są oceniane zgodnie z obowiązującymi zasadami, zaś uzyskiwane informacje są dla większości gimnazjalistów przydatne w pracy i planowaniu dalszego rozwoju.

Powyższe stwierdzenie zostało sformułowane w oparciu o wyniki badań ankietowych (wykresy 1j - 7j), jak również obserwacje zajęć, podczas których w większości sytuacji uczniowie otrzymywali informacje zwrotne na temat efektów swojej pracy. Jak wynika z zamieszczonych danych, uczniowie w większości wykazują powszechność przekazywania przez nauczycieli informacji dotyczących postępów i trudności w nauce. Kilku uczniów sygnalizuje natomiast niewielką użyteczność pomocy uczących w odkrywaniu mocnych stron. Ocenianie przeważnie motywuje ich do nauki, jednakże informacje płynące z oceniania niezbyt często określane są jako użyteczne (wykres 1w).

Podczas zajęć nauczyciele w większości sytuacji zwracali uwagę zarówno na te elementy odpowiedzi lub działań uczniów, które były prawidłowe, jak i takie, które wymagały korekty (tabela 1). Większość rodziców uważa, że sposób oceniania uczniów przez nauczycieli zachęca ich dzieci do pracy (wykres 8j). Większość ankietowanych może liczyć na informacje od nauczycieli pomocne we wspieraniu dzieci w nauce, natomiast ponad 1/5 respondentów nie doświadczyła tego rodzaju pomocy (wykres 9j).

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania? Jestem oceniany według jasnych dla mnie zasad. AMD

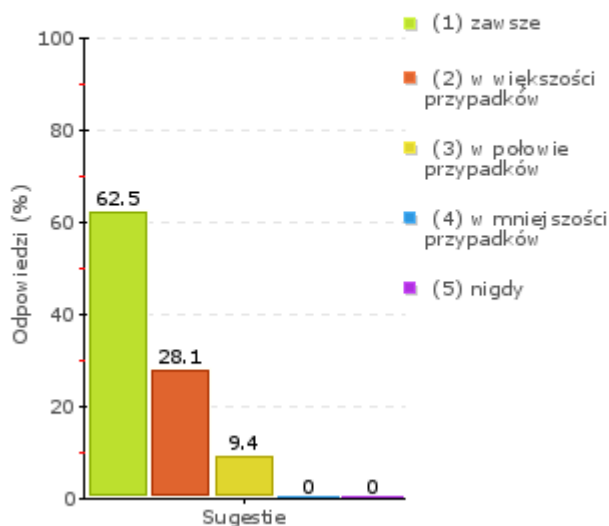
Liczebność: 32

Wykres 1j

Nauczyciele informują mnie, co będą brać pod uwagę oceniając zadanie, które mamy wykonać. AMD

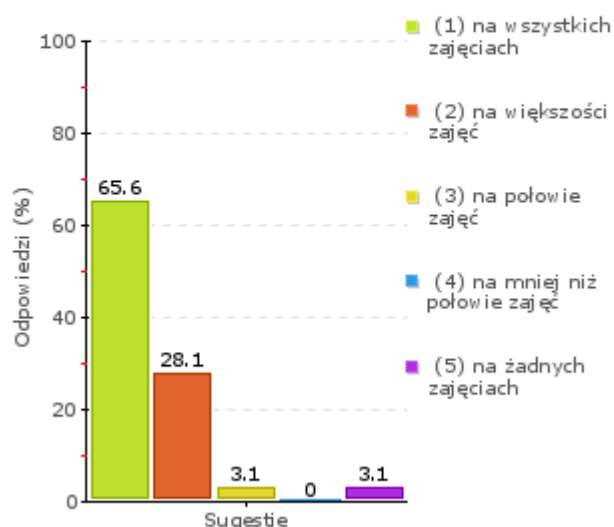
Liczebność: 32

Wykres 2j

Na ilu Twoich lekcjach dzisiaj miały miejsce opisane poniżej sytuacje?
Moi nauczyciele przestrzegali dzisiaj ustalonych zasad oceniania. AMD

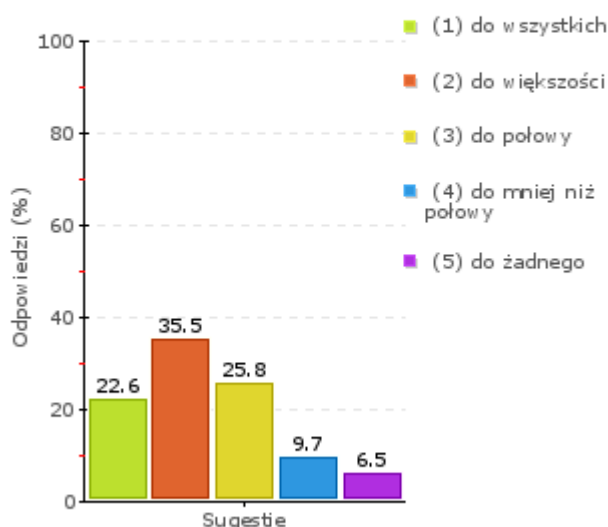
Liczebność: 32

Wykres 3j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciel rozmawia ze mną o postępach w nauce. AMS

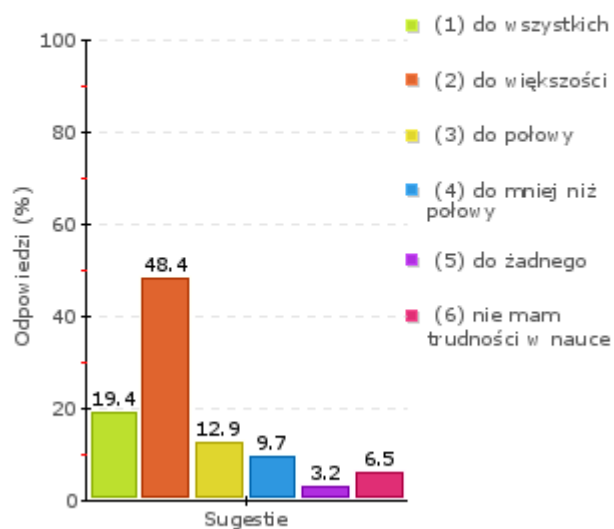
Liczebność: 31

Wykres 4j

Nauczyciel rozmawia ze mną, jak mam radzić sobie z trudnościami w nauce. AMS

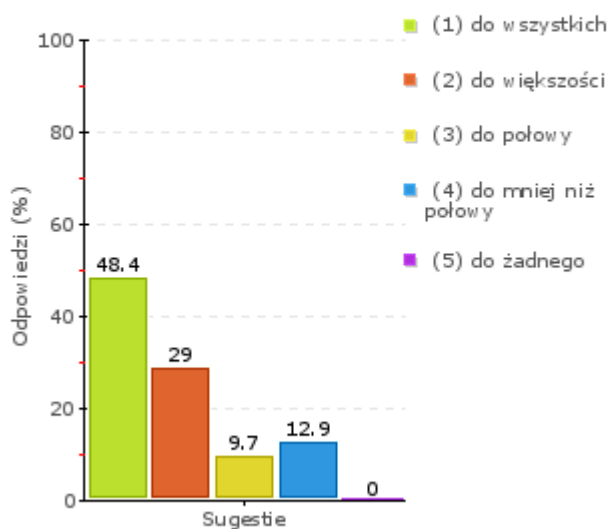
Liczebność: 31

Wykres 5j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciel dostrzega to, co robię dobrze. AMS

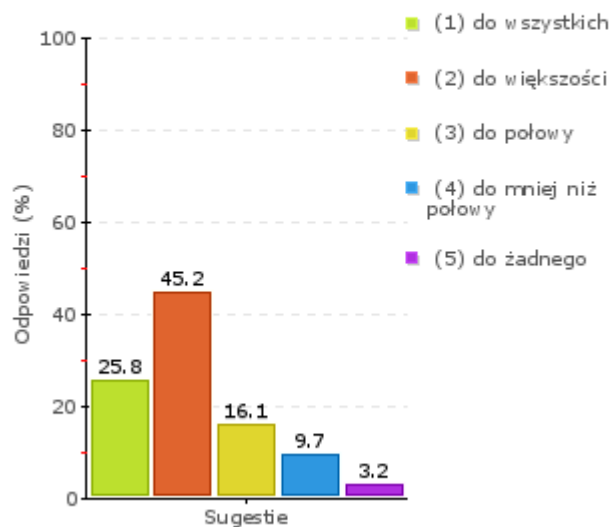
Liczebność: 31

Wykres 6j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciel pomaga mi odkrywać moje mocne strony. AMS

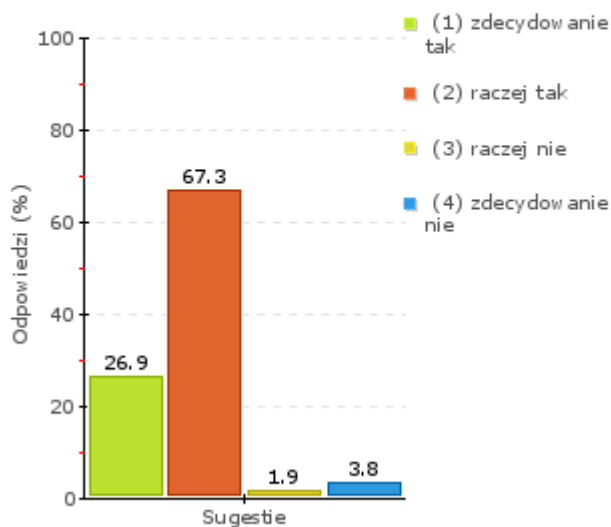
Liczebność: 31

Wykres 7j

Czy to, jak nauczyciele oceniają Pani/Pana dziecko, zachęca je do uczenia się? AR

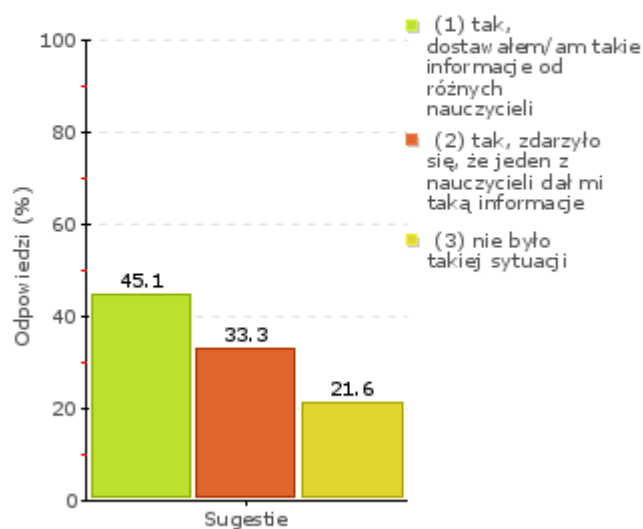
Liczebność: 52

Wykres 8j

Informacja uzyskana od nauczyciela pomogła mi wspierać moje dziecko. AR

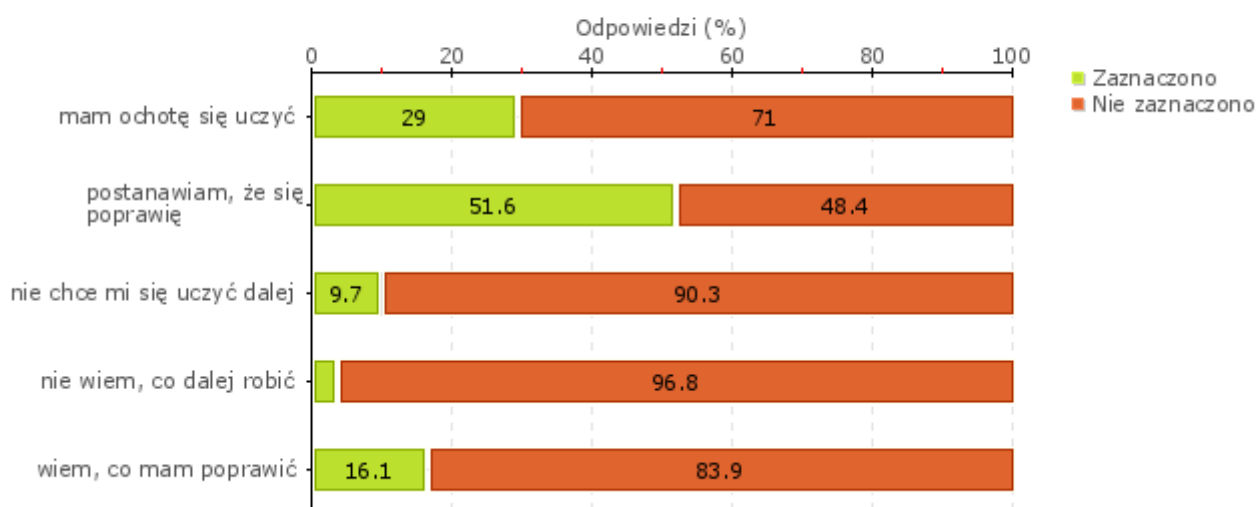
Liczebność: 52

Wykres 9j

Jak się zazwyczaj czujesz, kiedy jesteś oceniana/y? Wybierz opisy, które najlepiej pasują do Ciebie. AMS

Liczebność: 31

Wykres 1w

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Opisz, w jaki sposób nauczyciel udziela informacji zwrotnej uczniom. [OZ] (7560)

Tab.1

Numer	Analiza
1	omawia, wyjaśnia, potwierdza, chwali, wskazuje co wymaga poprawy, możliwości praktycznego zastosowania, ocenia, upewnia w słuszności rozumowania, koryguje błędy, wspólnie z uczniami ustala poprawność realizowanych działań, podaje przykłady wymagające od uczniów logicznego rozumowania, wykorzystanie kryteriów sukcesu jako elementu oceniania kształtującego, informacje zwrotne podawane przez nauczyciela skutecznie naprowadzają uczniów na właściwy tok rozumowania, aktywizują

Obszar badania: Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach, tworząc atmosferę sprzyjającą uczeniu się.

Z opinii przedstawicieli różnych grup społeczności szkolnej wynika, że w gimnazjum panuje przyjazna atmosfera, zaś nauczyciele w większości dbają o tworzenie sprzyjających warunków do nauki. Taki obraz szkoły wyłania się po analizie rozmów, odpowiedzi ankietowych uczniów i rodziców, spostrzeżeń dokonanych w wyniku obserwacji zajęć.

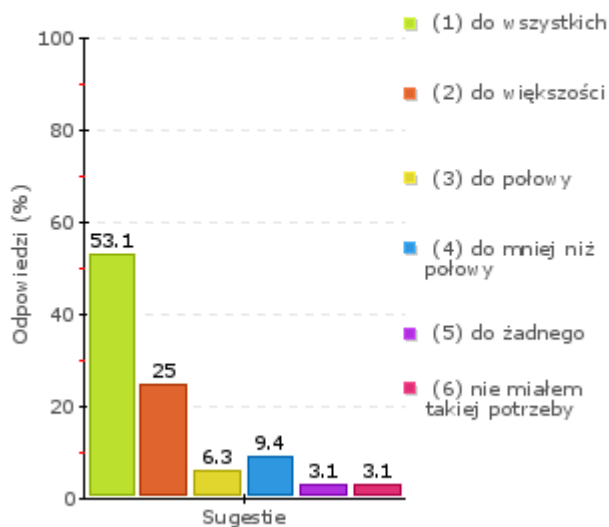
Podczas wszystkich obserwowanych zajęć wzajemne relacje między nauczycielami i uczniami charakteryzowały się szacunkiem i życzliwością. Powszechnie obserwowane podczas zajęć działania większości nauczycieli przynosiły pozytywne efekty (por. tabele 1, 2, wykresy 1 - 6j). Nauczyciele na ogół motywowali większość uczniów do angażowania się w proces dydaktyczny. W większości sytuacji uczniowie mieli możliwość wykorzystania popełnionych błędów do uczenia się. Opinie i inicjatywy zgłaszane przez uczniów spotykały się z akceptacją ze strony nauczycieli i najczęściej były wykorzystywane w bieżącej pracy lekcyjnej. Motywowanie uczniów do pracy oraz stwarzanie przez nauczycieli sytuacji, w których mogli oni podejmować indywidualne decyzje związane z uczeniem się, obejmowało na ogół większość uczniów. Mimo iż uczniowie często pomagają sobie w nauce, niepokój mogą budzić przypadki wyśmiewania niektórych uczniów - w opinii ponad połowy respondentów.

Rodzice wyrazili w większości odpowiedzi ankietowych pozytywną opinię na temat kształtowania w szkole właściwych relacji między rówieśnikami (wykresy 7j - 9j). Jednakże w odniesieniu do kwestii równego traktowania uczniów, 2/3 rodziców przypisuje taką opinię większości nauczycieli, zaś pozostali są odmiennego zdania lub wstrzymali się od wyrażenia opinii na ten temat. Większość nauczycieli wzbudza maksymalne zaufanie rodziców w zakresie motywowania uczniów (wykres 10j). W zakresie wsparcia społecznego (okazywanie wiary w możliwości uczniów) rodzice mają również dość duże zaufanie do uczących (wykres 11j). Wkład pracowników niepedagogicznych w kształtowanie atmosfery szkolnej przedstawia tabela 3.

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
 Nauczyciele dzisiaj wysłuchali mnie, gdy miałam/em potrzebę z nimi porozmawiać.
 AMD

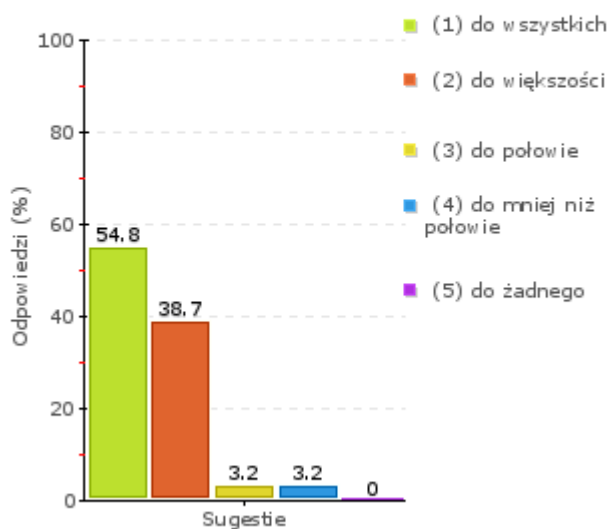
Liczebność: 32

Wykres 1j

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania:
 Nauczyciel upewnia się, czy zrozumieliśmy to, o czym była mowa na lekcji
 AMS

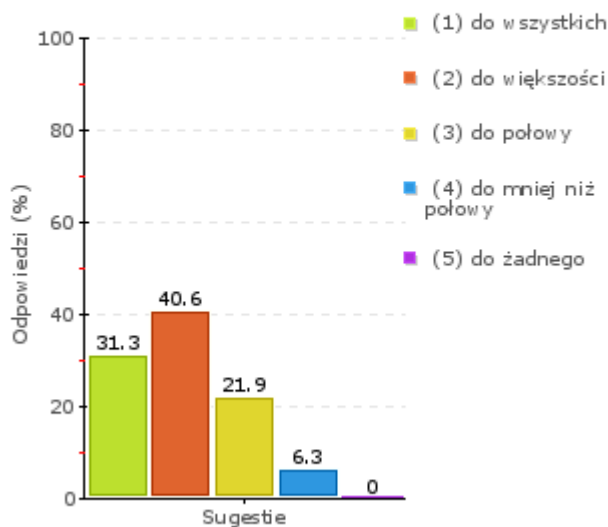
Liczebność: 31

Wykres 3j

Do jakiej części Twoich nauczycieli pasują dzisiaj poniższe opisy?
 Dostałam/em dzisiaj od nauczyciela wskazówkę, która pomogła mi się uczyć. AMD

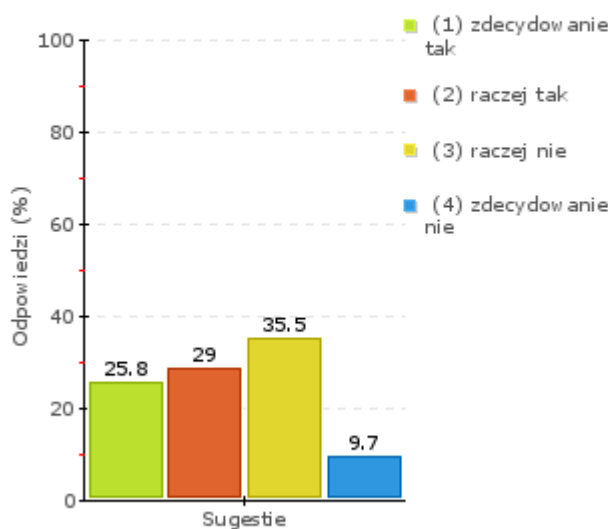
Liczebność: 32

Wykres 2j

Niektórzy uczniowie w mojej szkole są wysmiewani przez innych uczniów. AMS

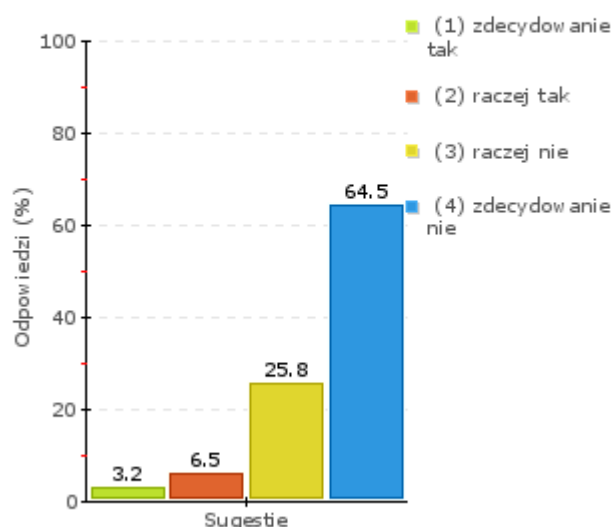
Liczebność: 31

Wykres 4j

Niektórzy uczniowie w mojej szkole są wyśmiewani przez nauczycieli. AMS

Liczebność: 31

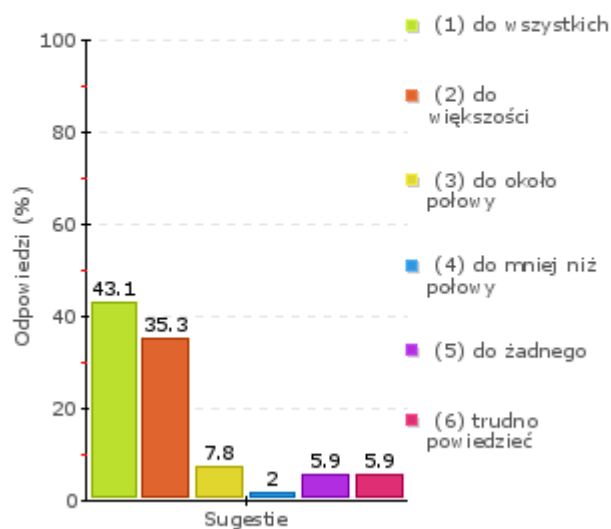

Wykres 5j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?

Nauczyciele dbają o dobre relacje między moim dzieckiem a innymi uczniami. AR

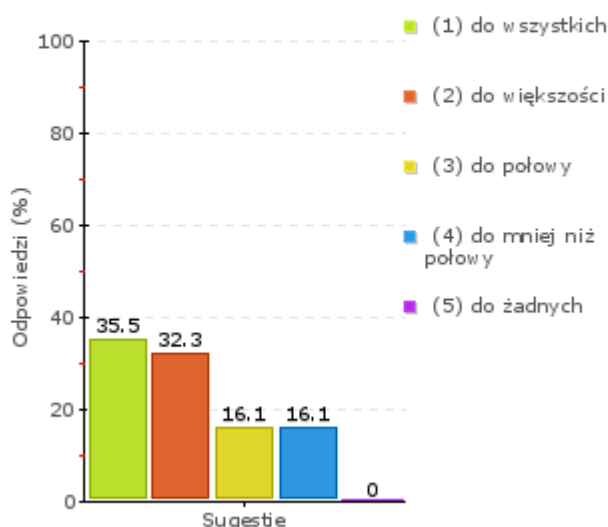
Liczebność: 52

Wykres 7j

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania? Uczniowie pomagają sobie w nauce. AMS

Liczebność: 31

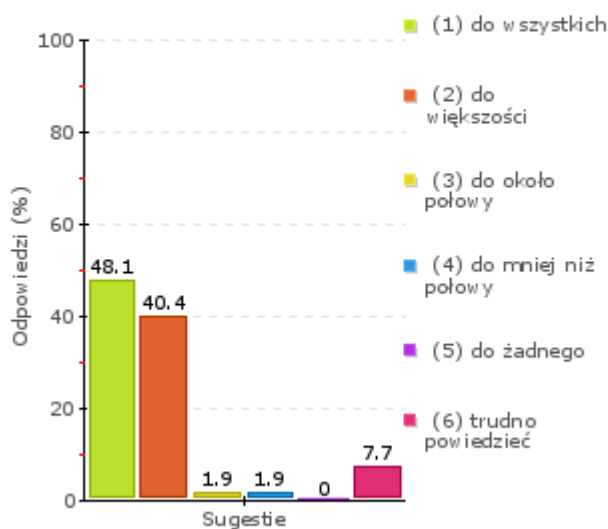

Wykres 6j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?

Nauczyciele szanują moje dziecko. AR

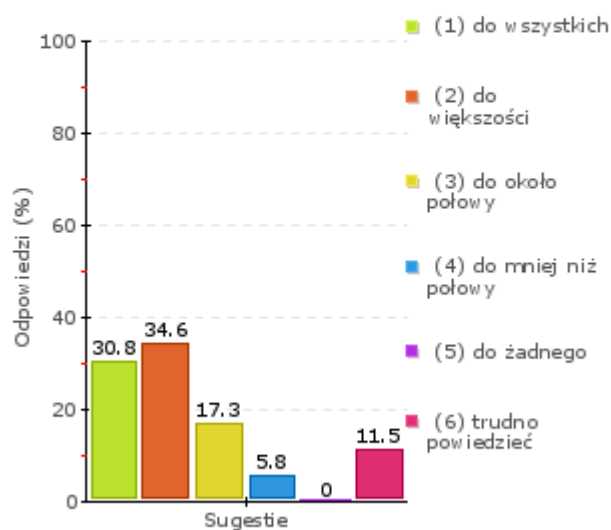
Liczebność: 52

Wykres 8j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele traktują wszystkich uczniów równie dobrze. AR

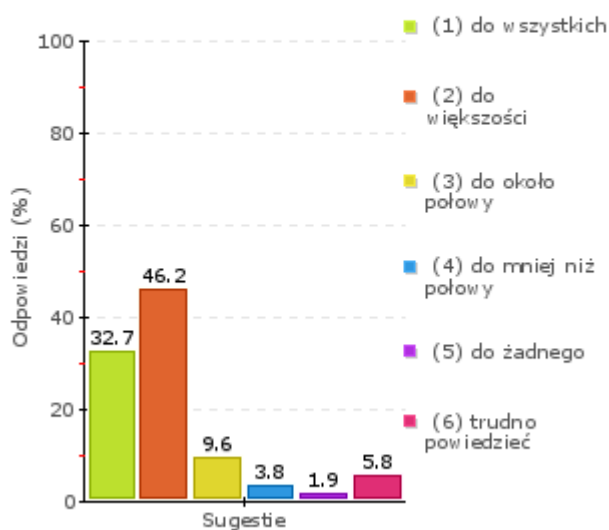
Liczebność: 52

Wykres 9j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele chwalać moje dziecko częściej niż krytykują. AR

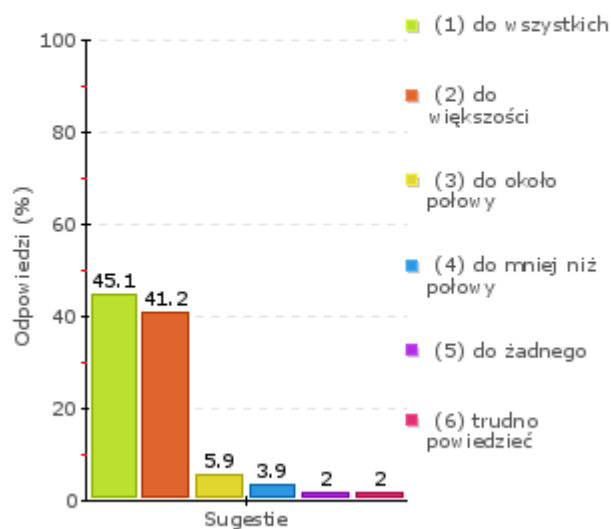
Liczebność: 52

Wykres 10j

Do jakiej części nauczycieli Pana/i dziecka pasują poniższe opisy?
Nauczyciele wierzą w możliwości mojego dziecka. AR

Liczebność: 52

Wykres 11j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Opisz, jaka jest atmosfera uczenia się i podaj przykłady działań (nauczyciela i uczniów), które ją tworzą. [OZ] (7550)

Tab.1

Numer	Analiza	Cytaty
1	NAUCZYCIEL dobrze organizuje pracę, prowadzi w ciekawy sposób zajęcia, dyscyplinuje w przyjazny sposób, konsekwentnie stosuje obowiązujące zasady, rzeczowy, wymagający, życzliwy, pomocny, zwraca uwagę na koncentrację uczniów na danym zagadnieniu, dobrze wykorzystuje czas na naukę, udziela wskazówek i rad, sprawnie organizuje pracę w parach, wytycza jasne i zrozumiałe cele, wykorzystuje różne pomoce dydaktyczne	UCZNIOWIE zainteresowani tematem zajęć, zaciekawieni, chętnie rozwiązują zadania, włączają się do rozmowy, bez obaw zgłaszają się do odpowiedzi, śmiało zadają pytania, generują przykłady, są aktywni, swobodni, zdyscyplinowani, wykonują polecenia nauczyciela, akceptują ustalone zasady, uzyskują dobre efekty w pracy, atmosfera twórczej pracy, szybkie tempo dostosowane do liczebności i możliwości uczniów

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Co pomagało Wam się uczyć na tej lekcji? [WUPO] (7545)

Tab.2

Numer	Treść odpowiedzi
1	pomoce dydaktyczne
2	rola nauczyciela
3	realizowane zadania
4	określenie kryteriów sukcesu, kolorowe kartoniki
5	sposób prowadzenia zajęć

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Jaka jest atmosfera w Państwa szkole? Jaka jest Państwa rola w kształtowaniu tej atmosfery?

[WPN] (6815)

Tab.3

Numer	Treść odpowiedzi	Cytaty
1	atmosfera w szkole	dzieci są śmiałe, otwarte wobec pracowników niepedagogicznych, obserwowana jest sprzyjająca atmosfera do nauki, wszyscy się znają w tym środowisku, więc istnieje dobra współpraca z rodzicami, atmosfera jest sympatyczna, partnerskie stosunki z nauczycielami, nie tworzy się dystansu między pracownikami, zawsze istnieje platforma porozumienia i współpracy
2	rola pracowników w kształtowaniu atmosfery	dbałość o czystość higienę, poprawę warunków do nauki, bezpieczeństwo – pomoc w dyżurowaniu na korytarzach, przekazywanie informacji dotyczących problemów, wiele spraw dzieje się w łazienkach, nauczyciele zwracają się z prośbą o różne informacje na temat zachowania dzieci, pracownicy pomagają w przygotowaniu sprzętu, naprawie w przypadku awarii, przy przygotowaniu gazetek, flag, obrusów w związku z organizacją różnych imprez i świąt szkolnych, uczestniczenie w uroczystościach szkolnych wspólnie z nauczycielami i dziećmi, pomoc na stołówce

Obszar badania: Nauczyciele kształtują u uczniów umiejętność uczenia się.

Działania powszechnie podejmowane przez większość nauczycieli w trakcie realizacji procesów dydaktycznych skutecznie wpływają na rozwijanie przez uczniów umiejętności uczenia się. Powyższe stwierdzenie wynika z obserwowanych w trakcie lekcji zdarzeń, w odniesieniu do których nauczyciele tworzyli sytuacje skłaniające uczniów do rozwiązywania problemów poznawczych. W trakcie zajęć poddanych obserwacji umiejętność uczenia się kształtowana była ze zróżnicowanym nasileniem przez wszystkich nauczycieli m. in. poprzez:

- określanie zrozumiałych zasad postępowania, kształtowanie umiejętności pracy w zespole;
- tworzenie sytuacji pozwalających uczniom rozwiązywać problemy za pomocą określonej argumentacji;
- instruowanie uczniów nt. sposobu korzystania ze wzorów, samodzielne odczytywanie tabel, porównywanie danych, obliczanie;
- wykonywanie i obserwowanie doświadczeń skłaniających do zgłaszania hipotez, podawania odpowiedzi, słuchania wypowiedzi kolegów i ich uzupełniania;

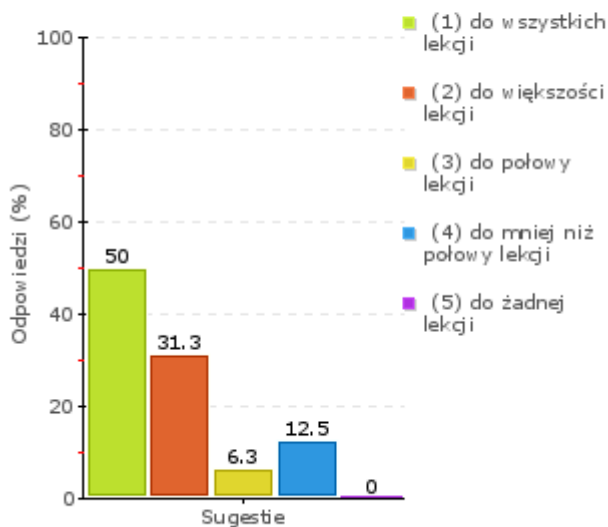
- wyjaśnianie pojęć i definicji w oparciu o podręcznik, dochodzenia do prawidłowych ustaleń, wyjaśnianie mechanizmów związanych ze zrozumieniem omawianych zagadnień, uczenie formułowania wniosków, sporządzania notatek, zachęcanie do wielokrotnego powtarzania i ćwiczenia określonych zadań;
- efektywne wykorzystanie środków dydaktycznych w celu porównywania zjawisk i procesów zakończonego wnioskowaniem;
- wyznaczanie kryteriów sukcesu, sprawdzanie efektów pracy i porównywanie z przyjętymi kryteriami, wykorzystanie elementów oceniania kształtującego;
- powszechne umuzykalnienie uczniów, wykorzystanie atrakcyjnych środków dydaktycznych i multimediiów.

Na wszystkich zajęciach uczniowie mieli również możliwość podsumowania lekcji w aspekcie tego, czego się nauczyli.

Uczniowie gimnazjum stwierdzili, że na większości lekcji w dniu badania nauczyciel uświadomił im to, czego się nauczyli. Kilka osób nie podziela tej opinii w sposób tak jednoznaczny (wykres 1j). Nauczyciele często dają uczniom różne wskazówki związane z rozwijaniem umiejętności uczenia się, jak pokazują wyniki ankiet (wykresy 2j - 7j). Niektórzy uczniowie sygnalizują natomiast potrzebę pomocy we wskazaniu im optymalnego sposobu nauki oraz wykorzystania mocnych stron.

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Nauczyciel pomógł mi dzisiaj zastanowić się, czego się nauczyłem/am. AMD

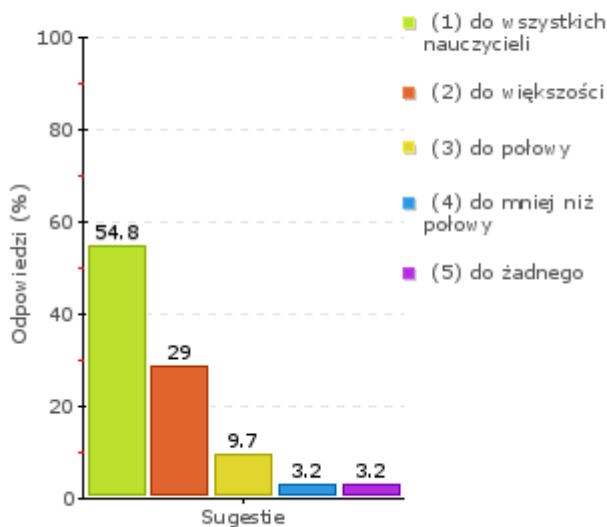
Liczebność: 32

Wykres 1j

Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?
Nauczyciel daje nam wskazówki jak: powtórzyć ważne treści lekcji, AMS

Liczebność: 31

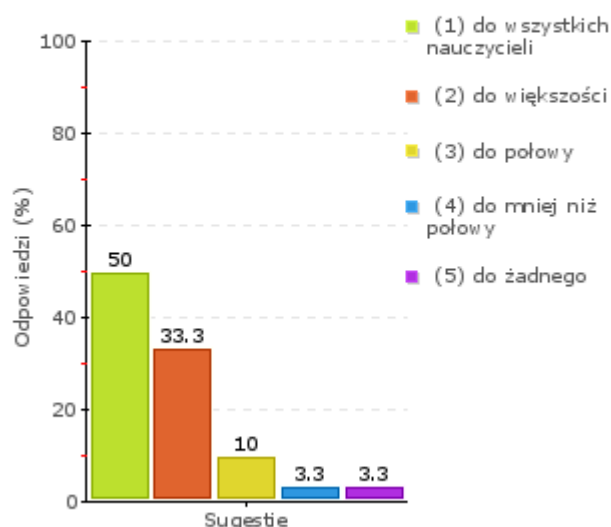
Wykres 2j

Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?

Nauczyciel daje nam wskazówki jak:

zapamiętać nowe informacje, AMS

Liczebność: 31

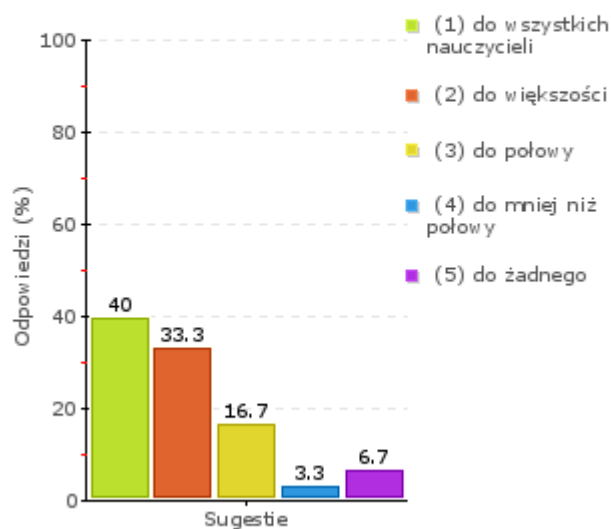
Wykres 3j

Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?

Nauczyciel daje nam wskazówki jak:

znajdować najważniejsze informacje, AMS

Liczebność: 31

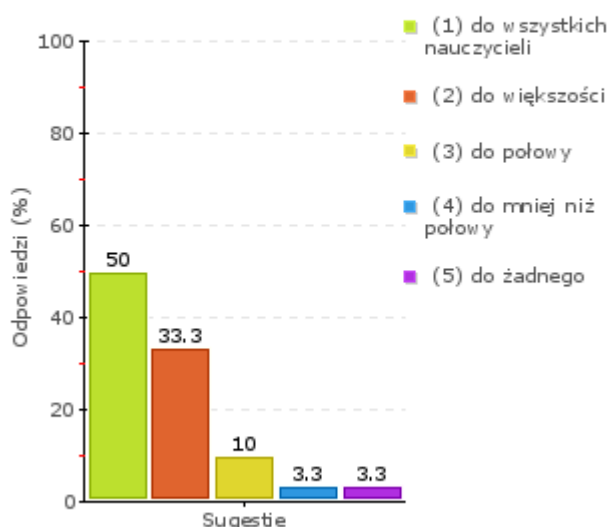
Wykres 5j

Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?

Nauczyciel daje nam wskazówki jak:

robić przydatne notatki, AMS

Liczebność: 31

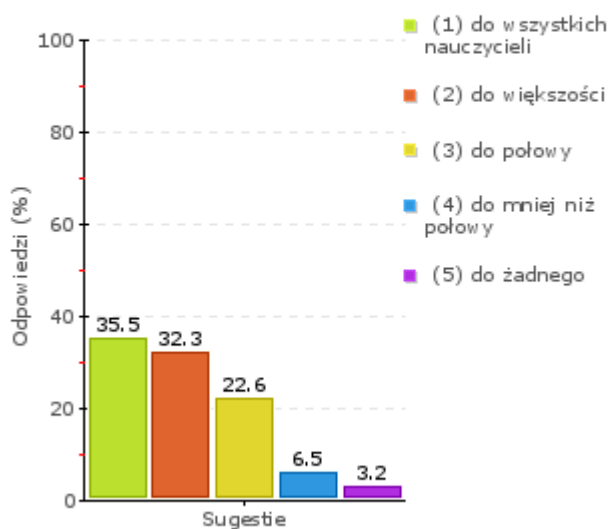
Wykres 4j

Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?

Nauczyciel daje nam wskazówki jak:

znaleźć sposób na to, jak mogę najlepiej się uczyć, AMS

Liczebność: 31

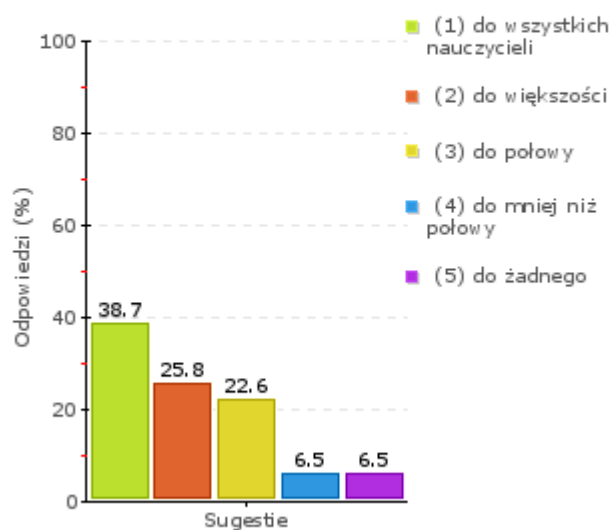
Wykres 6j

Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania?

Nauczyciel daje nam wskazówki jak:

jak wykorzystać moje mocne strony do uczenia się. AMS

Liczebność: 31

Wykres 7j

W wymaganiu "Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się" w odniesieniu do poziomu wysokiego zebrano następujące dane świadczące o działaniach szkoły/placówki:

Obszar badania: Organizacja procesów edukacyjnych umożliwia uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy i jej wykorzystanie.

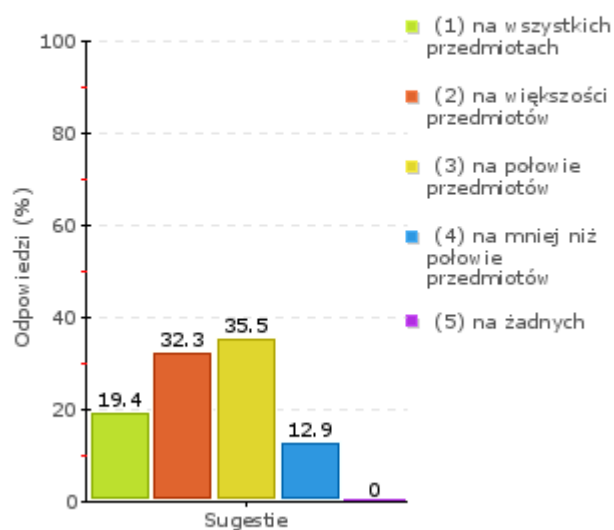
Większość nauczycieli aranżuje podczas lekcji sytuacje umożliwiające uczniom powiązanie różnych dziedzin wiedzy, wykorzystanie doświadczeń pozaszkolnych pozwalające na lepsze zrozumienie otaczającego świata, aczkolwiek odbywa się to w sposób nie w pełni systematyczny. Wprawdzie większość uczniów uważa, że nauczyciele nawiązują podczas swoich lekcji do kwestii omawianych na innych przedmiotach, omawiają doświadczenia pozaszkolne związane z tematyką zajęć, a także nawiązują do aktualnych wydarzeń w kraju i na świecie, jest to jednak odsetek odpowiedzi tylko nieznacznie przekraczający połowę (porównaj wykresy 1j - 3j). Zdecydowana większość uczących się wskazuje na użyteczność omawianych podczas lekcji zagadnień (zob. wykres 4j). Natomiast podczas wszystkich obserwowanych zajęć uczniowie odwoływali się do wiedzy przedmiotowej, zaś na większości do wiedzy z innych przedmiotów oraz doświadczeń pozaszkolnych. Odbywało się to w szczególności:

- poprzez odwołanie się do informacji wynikających z codziennej obserwacji rzeczywistości;
- podczas rozwiązywania zadań i wykonywania ćwiczeń;
- poprzez nawiązanie do współczesnych wydarzeń i postaci.

Nauczyciele nawiązują do tego, czego uczymy się na innych przedmiotach. AMS

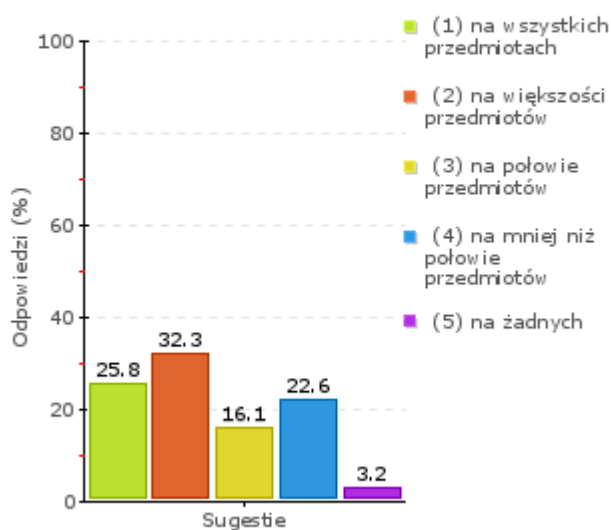
Liczebność: 31

Wykres 1j

Podczas lekcji omawiamy nasze doświadczenia spoza szkoły, które są związane z tematem lekcji. AMS

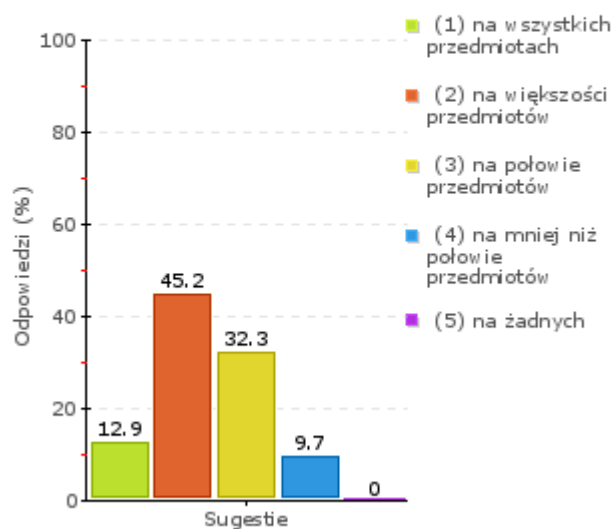
Liczebność: 31

Wykres 2j

Nauczyciele nawiązują do aktualnych wydarzeń w Polsce i na świecie? AMS

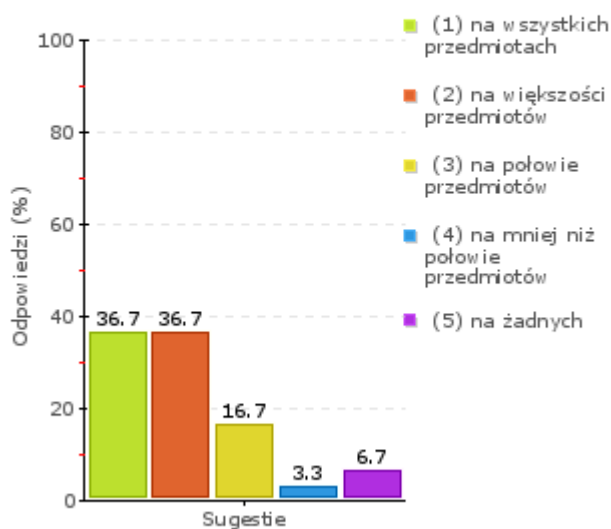
Liczebność: 31

Wykres 3j

Nauczyciele rozmawiają z nami, jak to, czego uczymy się w szkole, może nam się przydać w życiu? AMS

Liczebność: 31

Wykres 4j

Obszar badania: Uczniowie mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się.

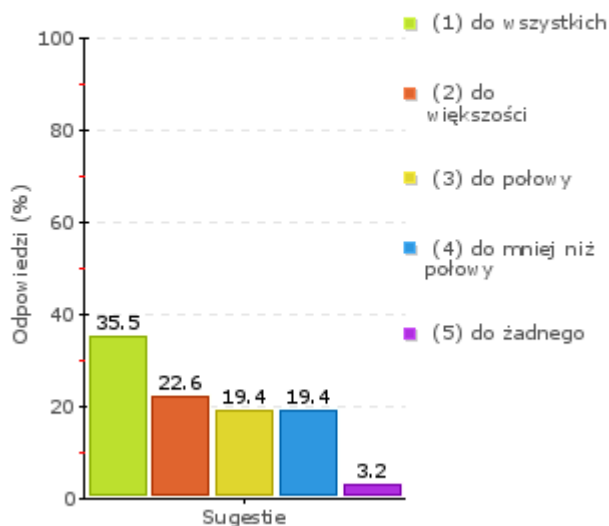
Uczniowie deklarują swój wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu uczenia się na większości lekcji, dzięki warunkom stwarzanym przez uczących. Taki wniosek można sformułować na podstawie analizy odpowiedzi nauczycieli i uczniów oraz wniosków z obserwowanych lekcji. Nauczyciele deklarują systematyczne stwarzanie uczniom możliwości wpływania na: tematykę lekcji, wybór metod pracy, sposoby oceniania oraz terminy sprawdzianów. Uczniowie również zaznaczyli, że na większości lekcji są zachęceni przez nauczycieli do realizowania swoich pomysłów, wybierania sposobu pracy na zajęciach oraz treści zadania domowego, a także ustalania terminu sprawdzianu (porównaj wykresy 1j - 4j). Na wszystkich obserwowanych lekcjach nauczyciele rozmawiali z uczniami o planowanym przebiegu lekcji oraz realizowanych celach, zaś sami uczący się uważają, iż wpływali podczas lekcji na to czego się uczyli i w jaki sposób (porównaj wykres 1w). Nauczyciele umożliwiali uczniom w szczególności:

- wybór tempa pracy;
- dobieranie się w grupy oraz decyzję o ich liczebności;
- selekcjonowanie przykładów do rozwiązania;
- prezentowanie własnych pomysłów związanych z realizacją treści tematycznych.

Pomyśl teraz o swoich nauczycielach. Do jakiej części nauczycieli pasują poniższe zdania: Nauczyciel zachęca mnie do realizowania własnych pomysłów. AMS

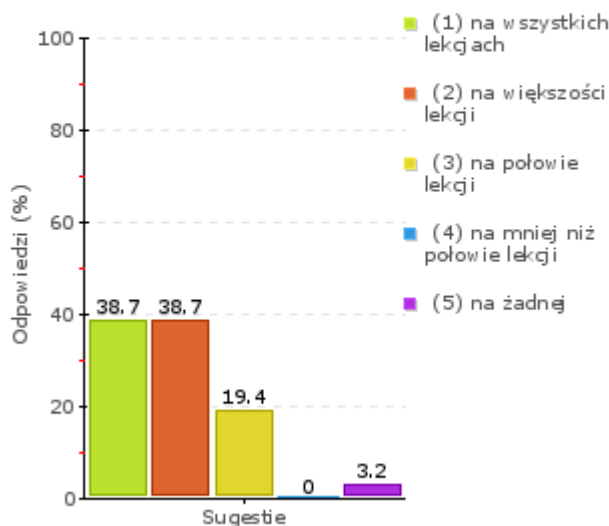
Jak często zdarza się, że nauczyciele uzgadniają z wami: sposób pracy na lekcji, AMS

Liczebność: 31

Wykres 1j

Liczebność: 31

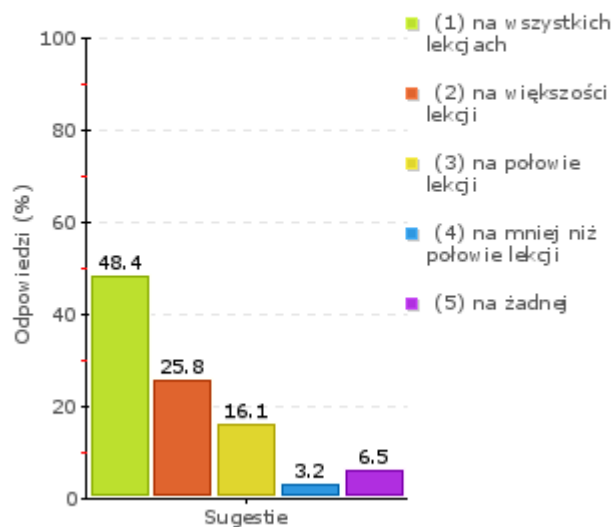

Wykres 2j

Jak często zdarza się, że nauczyciele uzgadniają z wami:
treść zadania domowego, AMS

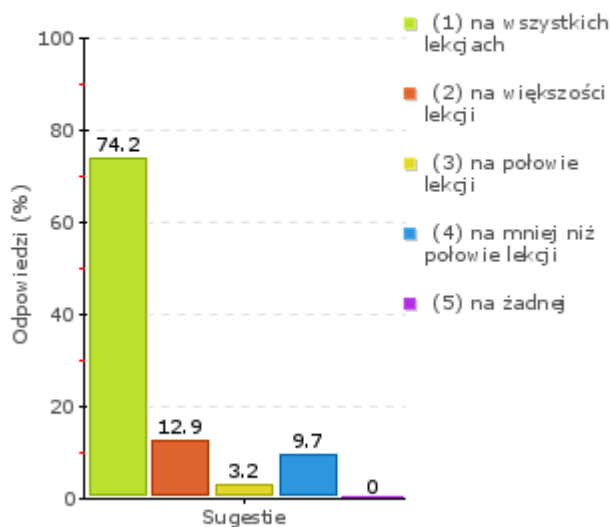
Jak często zdarza się, że nauczyciele uzgadniają z wami:
termin klasówki/sprawdzianu. AMS

Liczebność: 31

Wykres 3j

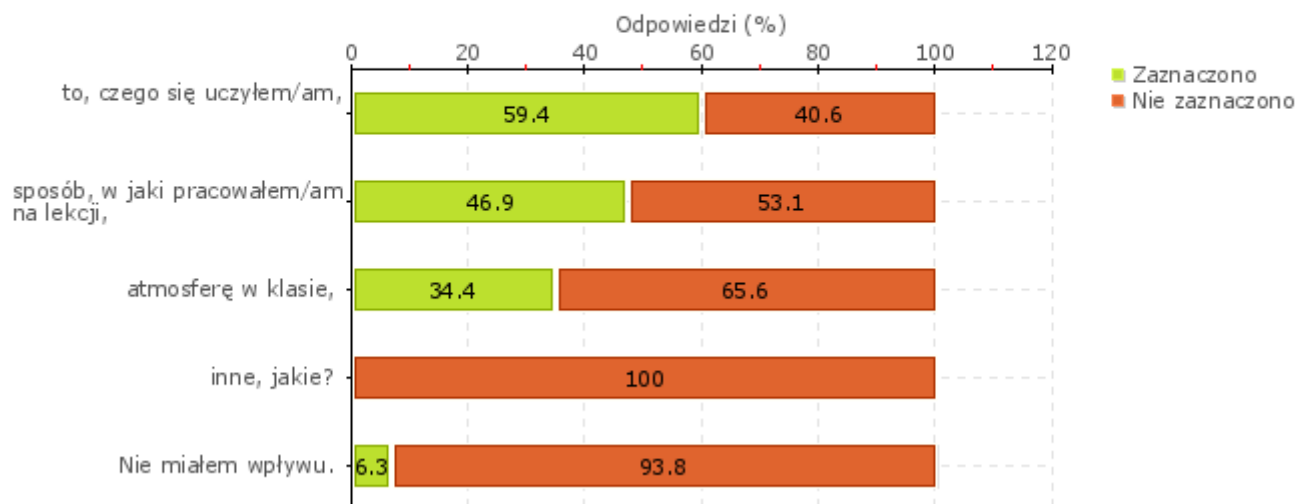
Liczebność: 31

Wykres 4j

Dzisiaj podczas lekcji miałem/am wpływ na: AMD

Liczebność: 32

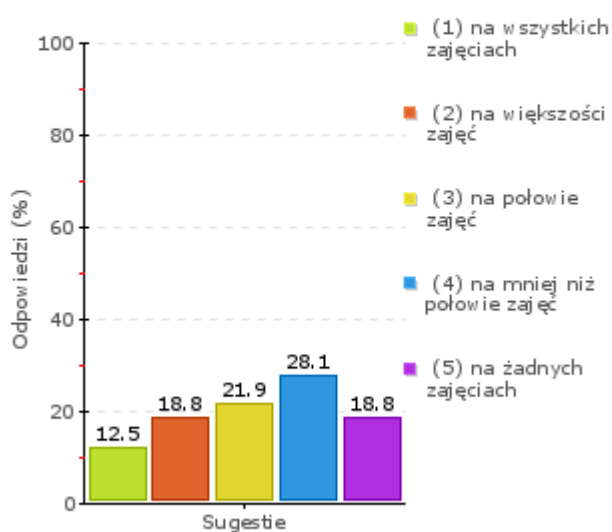

Wykres 1w

W Gimnazjum w Strzyżewie są częściowo tworzone warunki, umożliwiające uczniom uczenie się od siebie nawzajem. Wynika to z wniosków z obserwowanych lekcji oraz stwierdzeń uczniów i nauczycieli. W trakcie wszystkich obserwowanych zajęć nauczyciele umożliwiali większości uczniów wzajemne uczenie się od siebie (zob. tab. 1). Natomiast w odpowiedziach uczniowskich należy odnotować nieco mniejszą intensywność działań uczących szczególnie w odniesieniu do korzystania z pracy zespołowej (porównaj wykres 1j i 2j) oraz wykonywania zadań wymyślonych przez uczniów, oceniania swoich prac przez uczących się i tworzenia możliwości rozmowy na temat lekcji (zob. wykresy 3j, 4j i 5j). Powyższe opinie nie mają charakteru większościowego, determinującego powszechność działań nauczycieli.

Jak często dzisiaj w szkole zdarzyły się Tobie opisane poniżej sytuacje:
Dzisiaj na lekcjach pracowałam/em w grupach lub parach
AMD

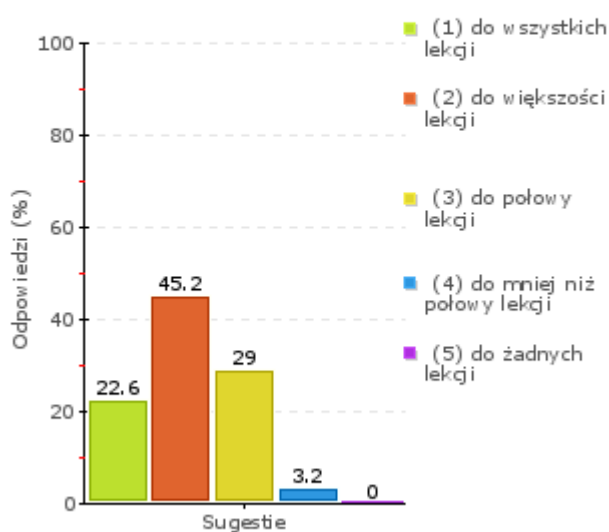
Liczebność: 32

Wykres 1j

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Pracujemy w grupach lub w parach. AMS

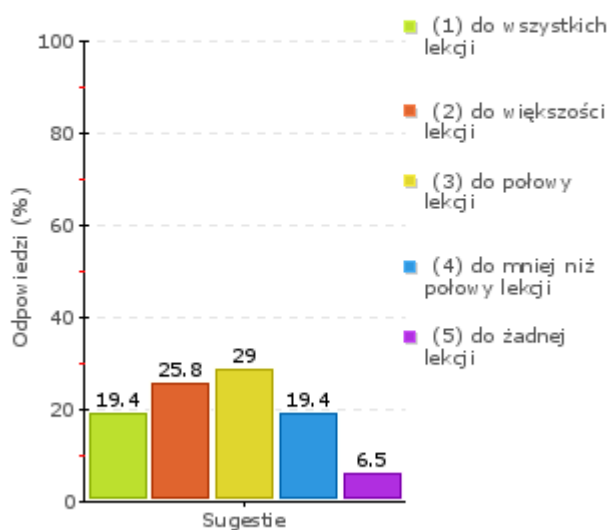
Liczebność: 31

Wykres 2j

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Wykonuję zadania wymyślone przez siebie lub innych uczniów. AMS

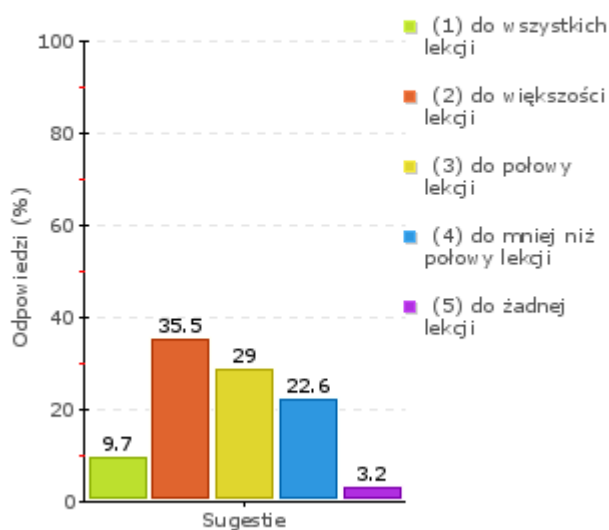
Liczebność: 31

Wykres 3j

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Nauczyciel prosi uczniów, by wzajemnie ocenili swoje prace. AMS

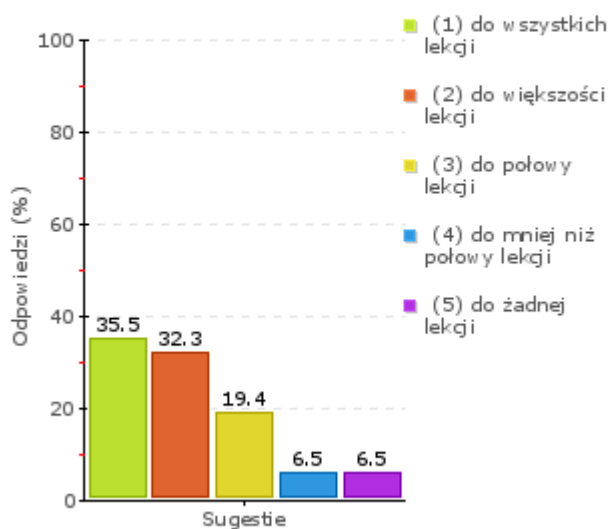
Liczebność: 31

Wykres 4j

Do jakiej części Twoich lekcji w szkole pasują poniższe zdania?
Nauczyciel daje nam możliwość porozmawiania ze sobą na temat związany z lekcją. AMS

Liczebność: 31

Wykres 5j

Typ pytania: Pytanie otwarte

Treść pytania: Opisz, jak uczniowie uczą się od siebie nawzajem. [OZ] (7561)

Tab.1

Numer	Analiza
1	Uczniowie pracują w parach, sprawdzają sobie nawzajem efekty swojej pracy, omawiają zadania rozwiązywane przez kolegów na tablicy. Uczniowie poprawiają swoje błędy, prezentują efekty swojej pracy. Ustalają w grupie kryteria sukcesu.

Obszar badania: W szkole lub placówce stosuje się nowatorskie rozwiązania służące rozwojowi uczniów.

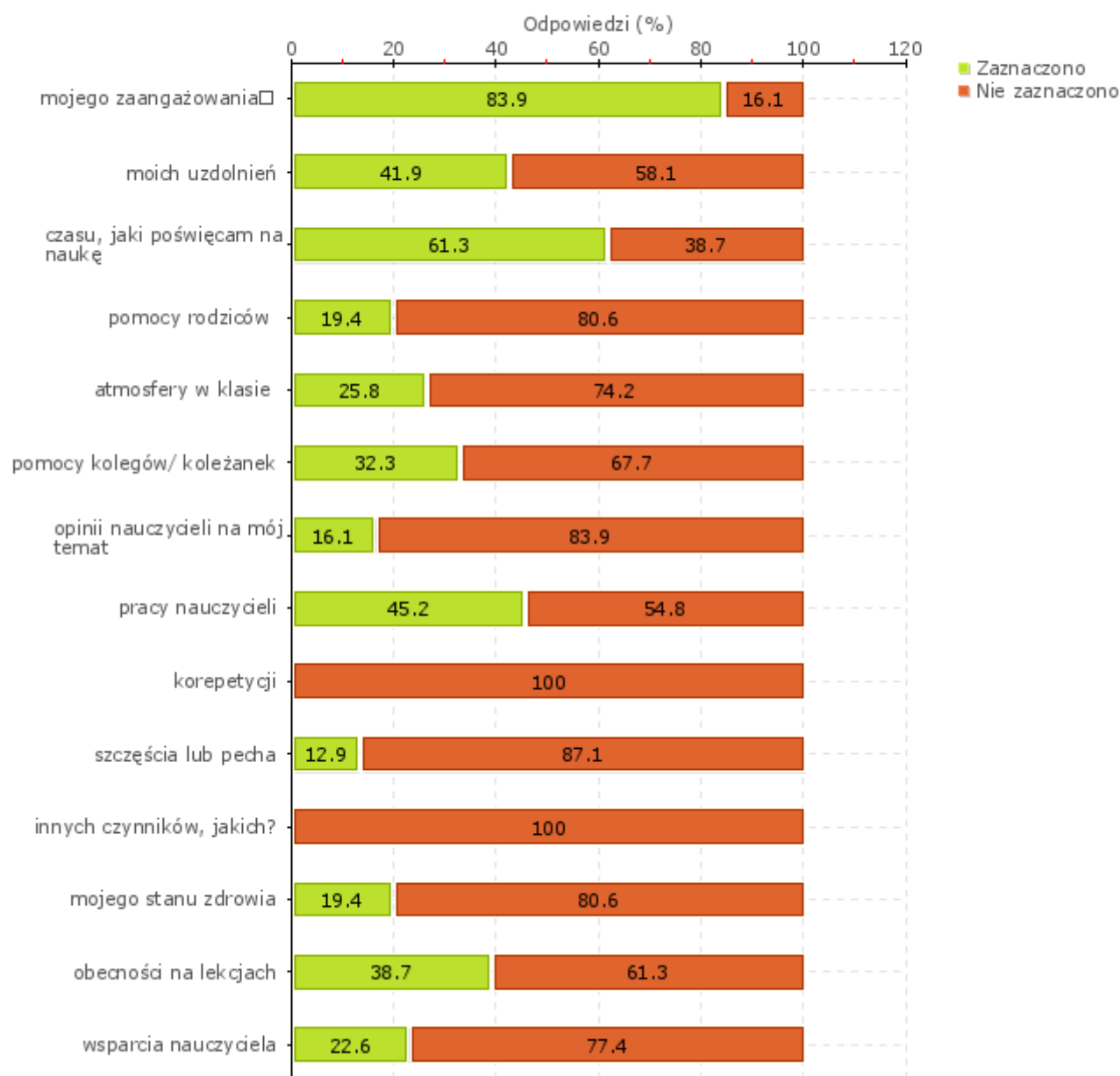
Szkoła w niewielkim zakresie realizuje nowatorskie rozwiązania, w szczególności w odniesieniu do procesu edukacyjnego zachodzącego podczas lekcji. Dyrektor i nauczyciele wymienili szereg działań, które pozytywnie wpływają na motywację uczniów do nauki oraz kształtowanie pożądanych postaw, jednakże w większości nie wykraczają one poza ramy zalecanych warunków i sposobów realizacji podstawy programowej. Projektem noszącym znamiona nowatorstwa, realizowanym w szkole są "Wakacje z native speakerem". Są to cykle zajęć z języka angloamerykańskiego prowadzone w okresie wakacyjnym przez wolontariuszy ze Stanów Zjednoczonych. Według dyrektora i nauczycieli odpowiadają one na zdiagnozowane potrzeby poznawcze uczniów, ich chęć osiągnięcia sukcesu oraz rozwijania zainteresowań i pasji. Zajęcia połączone z kursem tańca są nie tylko doskonałą okazją do efektywnego rozwijania umiejętności językowych uczniów, ale też znakomitą sposobem na pożyteczne zagospodarowanie ich czasu wolnego w okresie wakacyjnym. Warto nadmienić, iż w tych poczynaniach aktywnie uczestniczy społeczność lokalna. Udział w realizacji ww. projektu pozwolił uczestnikom na poszerzenie swoich horyzontów kulturowych, zwiększył ich motywację do nauki oraz co godne podkreślenia wpłynął na wyższe wyniki uczniów na egzaminie zewnętrznym z części językowej. W organizację i prowadzenie projektu są zaangażowani różni nauczyciele, zaś efektywność wdrażanych rozwiązań jest poddawana wspólnej ocenie.

Obszar badania: Uczniowie czują się odpowiedzialni za własny rozwój.

Zdecydowana większość uczniów Gimnazjum w Strzyżewie wykazuje się wysokim poczuciem odpowiedzialności za własny rozwój. Wynika to w szczególności ze wskazań samych uczących się oraz z obserwacji poczynionych w szkole. Uczniowie uznali, że ich osiągnięcia szkolne w największym stopniu zależą od nich samych (porównaj wykres 1w). Uczący się dostrzegają czynniki motywacyjne do nauki, które również w głównej mierze wynikają z ich pobudek wewnętrznych (zob. wykres 2w).

Moje osiągnięcia w szkole najbardziej zależą od: AMS

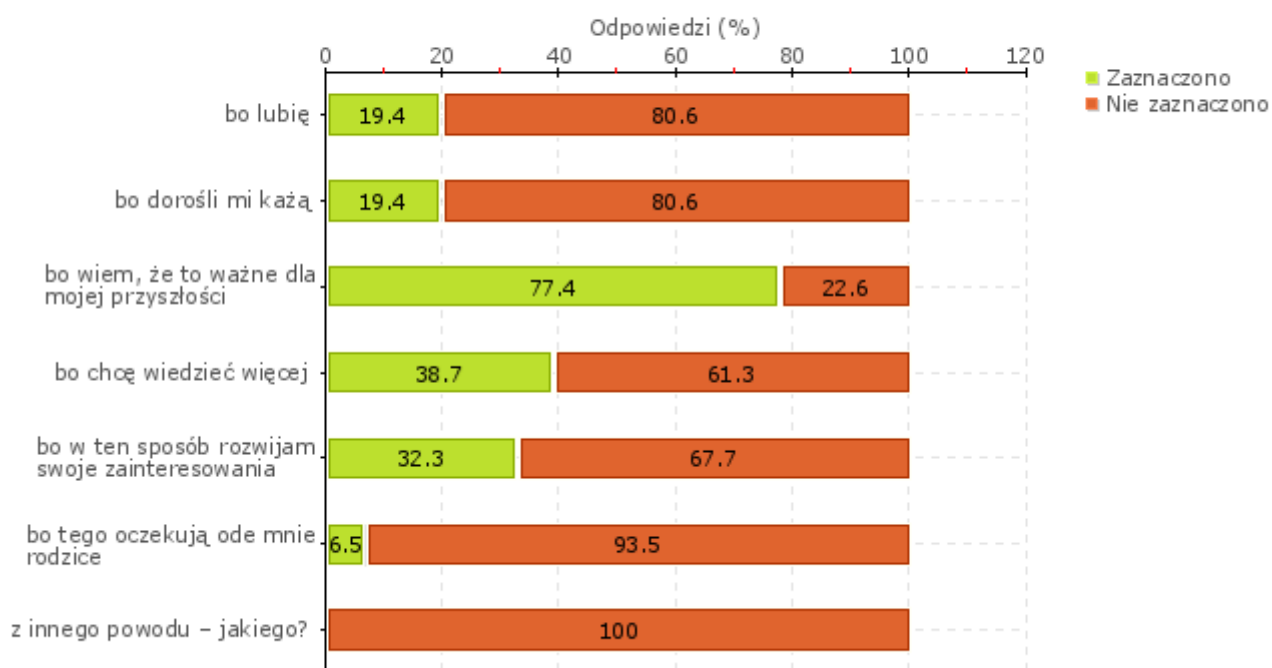
Liczebność: 31

Wykres 1w

Dlaczego się uczysz? AMS

Liczebność: 31

Wykres 2w

Raport sporządzili

- Artur Pawłowski
- Janusz Zuń

Kurator Oświaty:

.....

Data sporządzenia raportu:

14.12.2015